

Дистанційна робота на логопунктах

Частина I (усне мовлення)

Шановні батьки!

Під час карантину, логопункти переходять на дистанційну форму навчання.

Діти та батьки можуть отримати консультації та логопедичну допомогу через Google Classroom, Вайбер, Zoom або в телефонному режимі.

Пам'ятайте!

Для виправлення логопедичних порушень потрібна **систематична робота**.

Бажаємо успіхів!

Дистанційне навчання

**Пропонуємо логопедичні вправи,
що будуть корисними для всіх дітей,
які мають логопедичні порушення.**

Дистанційне навчання. Артикуляційна гімнастика вдома.

Дистанційне навчання. Працюємо над звуковимовою вдома.

Дистанційне навчання. Розвиток дрібної моторики з використанням нейропсихологічних прийомів.

Дистанційне навчання. Артикуляційна гімнастика вдома.

Відомо, що письмо формується на основі усного мовлення, тому недоліки усного мовлення можуть призвести до поганої успішності у школі. Для того, щоб дитина могла вимовляти правильно звуки, її губи і язик повинні бути сильними та гнучкими, довго утримувати необхідне положення, легко, без напруження виконувати багаторазові переходи від одного руху до іншого. Цьому допомагає навчитися артикуляційна гімнастика.

При виконанні артикуляційної гімнастики дотримуйтесь правил:

- Проводити артикуляційну гімнастику потрібно щодня, щоб навички у дітей закріплювалися.
- Вправи треба виконувати від простих до складних
- Наприкінці кожної вправи органи мовленнєвого апарату повинні повернутись у вихідне положення, а потім - у стан спокою.
- Кожна вправа виконується по 5-7 разів.
- Використовуючи дзеркало, потрібно слідкувати за тим, щоб у дитини працювали лише ті м'язи, які тренуються у даній вправі. Шия та плечі не повинні напружуватись.
- Обов'язково слідкуйте за тим, щоб м'язи обличчя дитини були розслабленими, губи не округлювалися і не загорталися всередину рота, рухався тільки язик, а нижня щелепа залишалась нерухомою. Кожну вправу слід виконувати повільно, чітко, ритмічно, рахуючи подумки (за необхідності дорослий може рахувати вголос).

Артикуляційна зарядка.

Вправа «Посмішка». Губи в посмішці. Видно зуби. Виконай самостійно 3 рази

Артикуляційна зарядка.

Вправа «Парканчик» (Хоботок). Витягни зімкнені губи вперед. Утримувати їх в такому положенні від 1 до 5. Виконай самостійно 3 рази

Артикуляційна вправа «Гойдалка»
Відкрити рот і гострим кінчиком язика по чергово тиснутися то до підборіддя, то до носа. Рахунок: 1-2.

Артикуляційна вправа «Гриб»
Відкрити рот, заковати кінчик язика за нижні зуби, а спинку язика підняти вгору. Показати круту гірку. Рахунок: 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10.

«ГОЙДАЛКА»

Я піду у сад зелений,
Там є гойдалка у мене.
Я, немаче птах, літаю:
Опускаюсь – підіймаюсь.

Артикуляційна вправа «Смачне варення»
Рот відкрити. Язиком облизати верхню губу, виконувати рух зверху вниз, ковтаючи язик в глибину рота. Рахунок: 1-2.

Артикуляційна вправа
«Чистимо зубки»
Відкрити рот і кінчиком язика
«почистити» зуби з внутрішньої
сторони верхнього і нижнього
зубного ряду, виконуючи рухи зі
сторони в сторону та зверху
вниз. Разунок: 1-2.

«ЧИСТИМО ЗУБКИ»

Посміхнутися, трохи відкрити рот. Кінчик язика
за верхніми (а також і за нижніми) зубами виконує
рухи праворуч і ліворуч, ніби чистить зуби.
Нижня щелепа при цьому не рухається.

Артикуляційна вправа
«Чашечка»
Відкрити широко рот, висунути
язик. Кінчик і бічні краї язика
підняти до верхніх зубів, але не
торкатись їх. Утримувати: 1-2-3-4-
5-6-7-8-9-10.

«ЧАШЕЧКА»

Зроби широкий свій язик,
Його краєчки підійми –
Так вийшла чашечка у нас,
Цю вправу виконай ще раз.

«ПАРУС»

Посміхнутися, широко відкрити рот, поставити
язик за верхні зуби так, щоб кінчик язика міцно
упирався в зуби. Утримувати 5-10 с.

Артикуляційна вправа
«Грибочки»
Присмикати язик до піднебіння,
широко відкрити рот. Спинка
язика – це капелюшок гриба, а
під язикова вуздечка – ніжка.

Вправа «Грибок»

Артикуляційна вправа
«Барабан»
Відкрити рот. Підняти язик до
альвеол («орбіки» за верхніми
зубами). Утримуючи таке положення,
швидко стукати язиком, промовляючи:
«Т-Т-Т», «Д-Д-Д», «ТД-ТД-ТД».

Барабан

Артикуляційна гімнастика
(для вимови свистячих звуків)

жабка

Хоботок

Парканчик

Почистимо зубки

Смачне варення

млинець

Гойдалки

Артикуляційна гімнастика
(для постановки шиплячих звуків)

Хоботок

Парканчик

Смачне варення

Почистимо зубки

Чашечка

Артикуляційна гімнастика
(для постановки сонорних звуків)

Парканчик

Конячка

Грибочок

Акордеончик

Дистанційне навчання. Працюємо над звуковимовою вдома.

Щоб закріпити правильну вимову звука [С], необхідно слідувати за положенням органів артикуляційного апарату:

- губи розтягнуті в усмішку;
- зуби розкриті на декілька міліметрів трохи оголені;
- широкий кінчик язика за нижніми зубами;
- спинка язика широка, розпластана, бокові краї язика підняті вгору, прижаті до верхніх корінних зубів;
- струмінь повітря проходить посередині спинки язика, по утвореному жолобку;
- м'яке піднебіння закриває прохід в носову порожнину;
- голосові зв'язки не вібрують, голосу немає.

ДИХАЛЬНІ ВПРАВИ НА ПОСТАНОВКУ ЗВУКА [С]

«Насос»

Губи у посмішці
зуби парканчиком.
Імітуємо накочування
колеса.
(с-с-с-с-с)
(сссс-сссс-сссс).

«Футбол»

Губи витягнуті вперед.
Дути на ватяну кульку
намагатися потрапити у
ворота.
(слідувати щоб щокі не
надувались).

«Холодний вітерець»

Поставити долоньку
під підборіддя.
Губи у посмішці
язичок за нижніми
зубами. Дути на язичок
так, щоб на руці ми
відчували холодне повітря.

«Завірюха»

Поставити пробірку
під нижню губу. Язик
зробити жолобком і
дути так, щоб вітерець
гудів у пробірці.

Завдання для формування правильного вимовляння

Виразно промовити звук С у складах і словах:

са-са-сало	со-со-сон	го-ло-с	сма-лець	сно-пи
си-си-сито	си-си-син	о-ве-с	схи-ли-ти	схо-ва-ти
се-се-село	со-со-сом	ре-бу-с	кас-ка	сон-це
су-су-сума	су-су-су-сід	ко-ло-с	мас-ло	сви-ня

Назвати предмети на малюнках :

Автоматизація звуку [С] у словосполученнях

Сорока в саду. Санчата в сараї. Саня в сажі. Саранча в саду. У Саші самокат. Саша на санках. Сатиновий сарафан. Сирок для сина. Ситий сич. Сонин совок. Сонний сом. Сорт сої. Сотня сойок. Сокіл над сопкою. Суддя в суді. Суп у супниці. Сумка на суку. Судак у судку.

Промовити речення:

У Соні довга коса. На сосні сидить синичка. Степан несе весла на човен.
На соломі сидить собака. Діти посадили в садку сливи. Степан вловив вусатого сома.

Вивчить на пам'ять вірші:

Сіло сонце на сосну	Сонно мовило: « Засну!»
Сосни сонечко гойдали	Сосни сонечко благали:
Сонце, сонечко, не треба,	Стане темно нам без тебе.

Прочитайте скороговки в різному темпі:

Косар скосив увесь овес.

В ямі не спиться вусатому сому, сому вусатому сумно самому.

Щоб закріпити правильну вимову звука [З], необхідно слідкувати за положенням органів артикуляційного апарату:

- губи розтягнуті в усмішку; зуби розкриті на декілька міліметрів трохи оголені;
- широкий кінчик язика за нижніми зубами;
- спинка язика широка, розпластана, бокові краї язика підняті вгору, прижаті до верхніх корінних зубів;
- струмінь повітря проходить посередині спинки язика, по утвореному жолобку;
- м'яке піднебіння підняте, прижаті до задньої стінки глотки, закриває прохід в носову порожнину;

- голосові зв'язки зімкнуті, вібрують, є голос.

Завдання для правильного вимовляння

Виразно промовити звук З у складах, словах, реченнях:

за-за-за-замок   за-за-за-загін   за-за-за-загадка   за-за-за-завдання

заєць, захід, завтра, коза, гроза, фазан, лизати, завод, роза, береза, ковзани, забути
Ліза показала вазу. Запахли квіти. Дітям загадують загадки.

Зи-зи-зи-зима   зи-зи-зи-язик   зи-зи-зи-морози   зи-зи-зи-вази

Гризун, позика, береза, грози, музика, козир, називати, тазик, пугир, магазин.

Зимові берези.   Кози залізли в бузину.   Вази в магазині.   Зе-зе-зе-зелень
зе-зе-зе-зебра   зе-зе-зе-газета   зе-зе-зе-зеленка

Зелений, земля, землетрус, землянка, брезент, розетка, зерно, зефір, музей.

У низині весняна зелень. За вікном зелена бузина.

Зо-зо-зо-золото   зо-зо-зо-Зоя   зо-зо-зо-зоря   зо-зо-зо-узор

Зотов, дозор, горизонт, зола, золотник, зоопарк, зоологія, зоотехніка, бізон, зоб.

У Зої бузок. У зоопарку бачили бізона. Узор вишитий золотом.

Зу-зу-зу-зубр   зу-зу-зу-зупинка   зу-зу-зу-вазу   зу-зу-зу-Лізу

Розум, березу, зуб, зубок, зубний, мазурка, зубило, зумер, зубчатка, зубрити.

Скласти оповідання за малюнком:

Практичне завдання.

Назвіть картинку словом. Розмалуйте картинку, в назві якої є звук [з]
(зебра, замо'к, замок, заєць).

Щоб закріпити правильну вимову звука [Ц], необхідно слідкувати за положенням органів артикуляційного апарату:

Назвати малюнки визначити де знаходиться звук [ц].

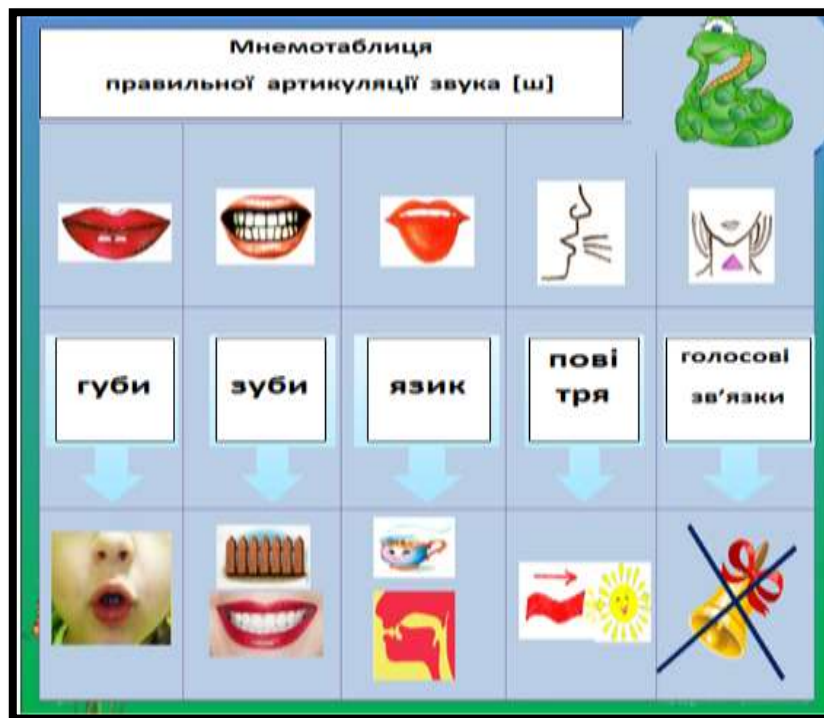

Назвати слова, які з собою приніс равлик

Працюємо над шиплячими звуками.

Звук [Ш]

Повтори або прочитай слова.

Шакал шафа шахи шапка шарф шаровари шинель шия

Лоша груша миша афіша каша Маша мішок фартушок порошок

Вивчи чистомовки .

Шал, шал, шал – голодний шакал.

Шари, шари – вдягни шаровари.

Ашка, ашка, ашка – літає пташка.

Шан, шан, шан – великий каштан.

Вивчи вірш.

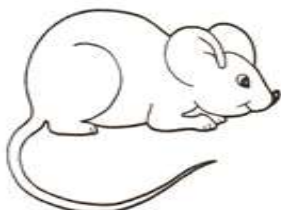
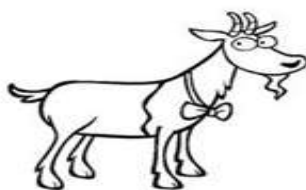
Шило шубку шурі шило.

Шовком гарно шви обшило.

Вийшла шубка прехороша

Нашій Шурі на порошу.

1. Завдання. Назвіть картинку словом. Визначте наявність приголосного, глухого звука [ш].
Обведіть в кружечок і розфарбуйте картинку, в назві якої є звук [ш].
(шапка, кішка, миша, шуба, шорти, душ, шалаш).

Звук [Ж]

Мнемотабліця
правильної артикуляції звука [ж]

гу́би	зу́би	язи́к	пові́тря	Горлочи́к дзвенить

Повтори або прочитай слова.

жито жилет жираф жир жердина жетон драже оранжевий

Вивчи чистомовки

Жа, жа, жа – піймали вужа. Жа, жа, жа – бігає ведмежа

Ліжко – ліжко – ліжко – у кімнаті – ліжко

Вивчи вірш.

Жовтий жовтень у жовтій одежі

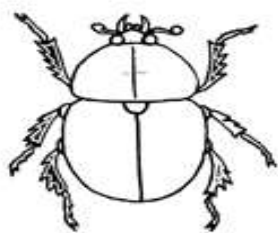
вже блукає у жовтій журбі.

Жовтий жовтень несе листопаду

золоті журавлині ключі.

2.Завдання. Назвіть картинку словом. Визначте місце приголосного, дзвінкого звуку [ж].

Зафарбуйте простим олівцем потрібний квадратик (жук, жаба, жолуді, жираф, ніж, книжка, морж, кажан, вуж).

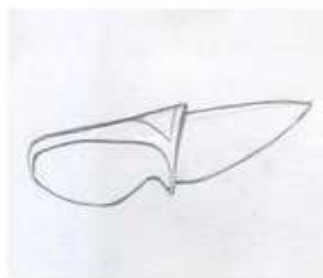

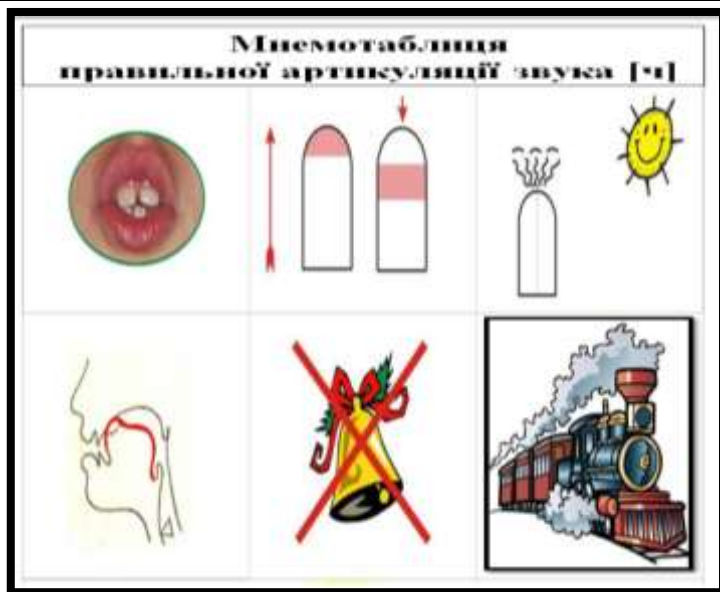

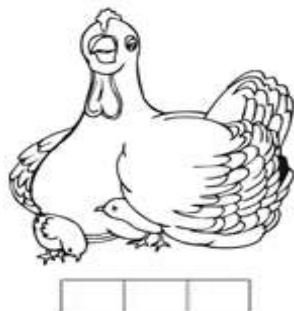
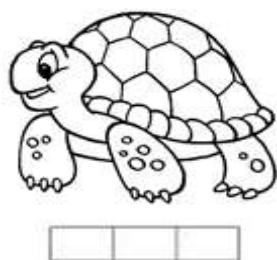
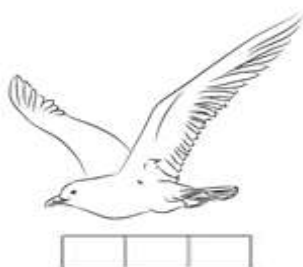

Звук [ч]

2.Завдання. Назвіть картинку словом. Визначте місце приголосного, глухого звука [ч].
Зафарбуйте простим олівцем потрібний квадратик (чайка, глечик, човен, черепаха, піч,
калач, квочка, меч, хлопчик).

Звук [ШЧ]

2.Завдання. Назвіть картинку словом. Визначте місце приголосних, глухих звуків [шч].
Зафарбуйте простим олівцем потрібний квадратик (щука, щітка, ящик, горщик, плащ, борщ,
дощ, хрущ, щавель).

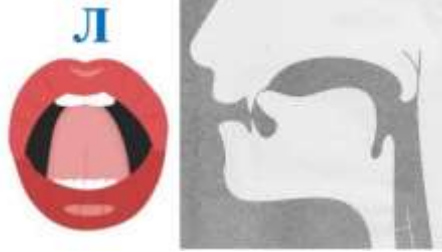

Соно́рні зву́ки

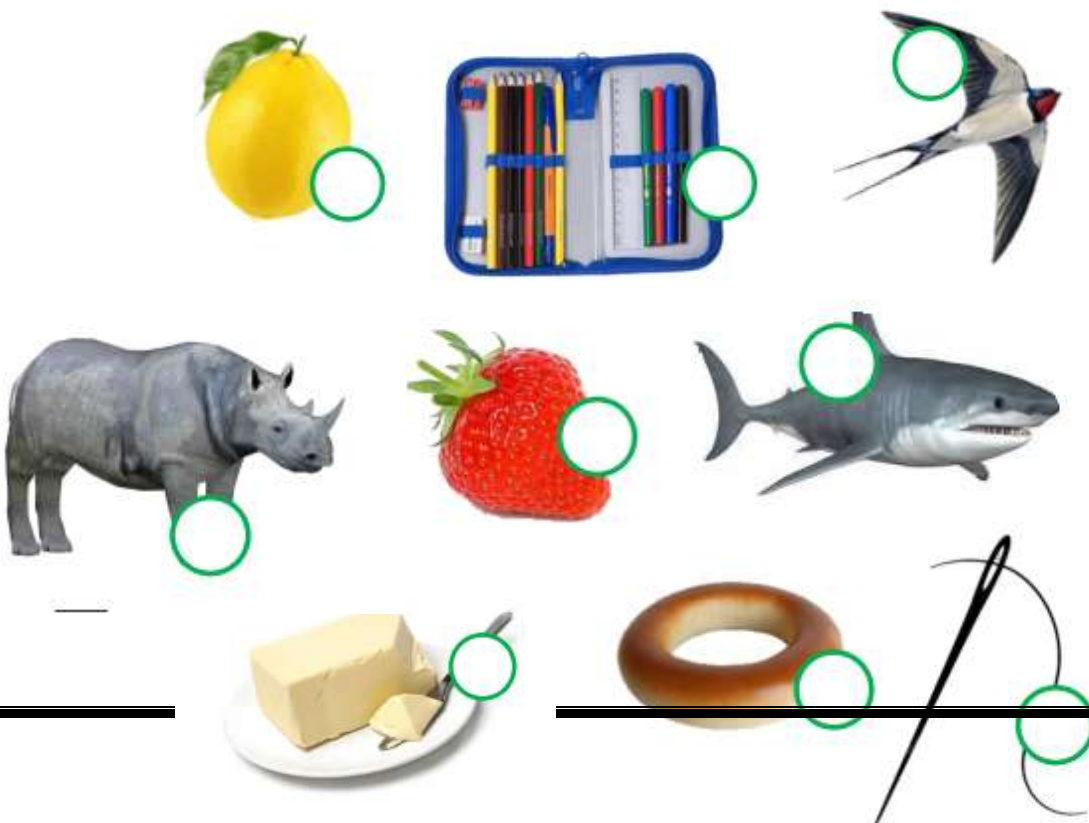
Артикуляція та характеристика звука [л]

- **губи** в положенні наступного голосного звука;
- **зуби** злегка розкриті;
- **кінчик язика** звужений і торкається шийок верхніх різців; бічні краї язика трохи підняті, складені всередину і не змикаються з верхніми кутніми зубами;
- **струмінь видихуваного повітря** проходить крізь щілину, яка утворюється між краями язика (по боках) і корінними зубами;
- **м'яке піднебіння** закриває прохід в носову порожнину;
- **голосові зв'язки** зімкнуті і вібрують.

Назви малюнки. Який перший звук кожному слові?

Познач галочкою малюнок у якому почуєш звук [л].

Автоматизація звука [Л] у чистомовках.

Чітко повторюйте чистомовки, сліdkуйте за
ВИМОВОЮ.

Ла, ла, ла — у нас білочка жила.

Ло, ло, ло — в мамі тісто підійшло.

Ле, ле, ле — дай мені желе.

Зли, зли, зли — вчимося в'язати вузли

Лу, лу, лу — ми танцюємо на балу.

Словосполучення називай, речення з ними складай.

Веселий хлопець і	Світле волосся	Зелене поле і	Стигле колосся
Глиняний гличик і	Лисяча голова	Кислий лимон і	Солодка халва
Голодна акула і	Пластикове весло	Холодне молоко і	Тепле дупло

Звук [Р]

ПРАВИЛЬНА АРТИКУЛЯЦІЯ ЗВУКА [Р]

- Губи набувають положення наступного голосного.
- Зуби злегка розкриті.
- Широкий кінчик язика піднятий до верхніх альвеол і вібрає в повітряному струмені. Бокові краї язика зімкнені з верхніми кутніми зубами.

Вимовляти (читати) скороговки, виділяючи голосом звук [р].

Ра, ра, ра — розпочалась гра.   Ри, ри, ри — з риби юшку навари.

Ре, ре, ре — Чорне море.   Ро, ро, ро — розмальоване відро.

Ар, ар, ар — готує їжу кухар.   Ер, ер, ер — у мене батько шофер.

➤ Ра – ракетка, ракушка, раковина.

➤ Дра – дракон, драже, драка.

➤ Тра – трава, трамвай, трактор.

➤ Вор – ворона, ворота, воробей.

➤ Кру – кружка, круг, кружево.

➤ Про – продукти, продавець, просо.

➤ Кор – корова, корзина, корона.

➤ Кар – картина, карандаш, карты.

➤ Пар – парашют, парта, паровоз.

Вивчити вірш.

РОМА

Рома робить раму,
Рома просить маму:
- Роздивися, мамо,
Яка гарна рама!

Читати та переказувати тексти, виділяючи голосом звук [p].

Роман і раки

Роман пішов на озеро. Він хотів піймати карасів і коропів. Закинув вудку. Витягнув її, а замість коропа на гачок причепився рак. Роман знову закинув вудку і спіймав другого рака. Потім третього та четвертого. Тож він приніс замість риби відро раків.

Скласти розповідь за малюнком.

Дистанційне навчання. Розвиток дрібної моторики з використанням нейропсихологічних прийомів.

Рівень розвитку мовлення прямо залежить від ступеню сформованості тонких рухів пальців рук.

Ми пропонуємо Вам комплекс різноманітних вправ, зразків для друку для розвитку маленьких пальчиків при дистанційному навчанні.

«Кухонна школа» для пальчиків

(Готові рецепти, або розвиваємо дрібну моторику на кухні)

«Крупи, сіль, кава, макарони»

Дрібну крупу (наприклад, манну) і сіль можна використати для пальчикового малювання. Для цього висипте крупу на піднос рівним шаром. Намалюйте щось самі, покажіть дитині, як це цікаво. Проведіть пальчиком по крупі. Утвориться яскрава контрастна лінія. Потім візьміть пальчик дитини. Нехай малюк сам намалює декілька хаотичних ліній. Коли дитина спробує сама, можна розпочинати малювання візерунків. Спочатку малює мама, потім малюк. Малювати можна будь-що: хаотичні лінії, будиночки, кола, огорожі, хмари, спіралі, обличчя, букви або цифри. Велику крупу (гречку-ядрицю, горох, квасолю, кавові зерна) можна використати для викладання картин, так само як і з сірників, гудзиків і ватних паличок. Вона стане в пригоді та для аплікацій. Цікаво пересипати крупу в прозорий посуд, щоб її було видно.

Кінезіологія — Це своєрідна «гімнастика мозку». З її допомогою процес навчання і виконання будь-якого виду діяльності стає ефективнішим. Завдяки «гімнастиці мозку» організм координує роботу правої та лівої півкуль, розвиває взаємодію тіла й інтелекту.

